

ת"פ 12793/10/21 - מדינת ישראל ע"י נגד פלוני ע"י

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 12793-10-21 מדינת ישראל נ' פלוני(עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופט אלכס אחטר המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד עמית אליתים
נגד הנאשם		פלוני ע"י ב"כ עו"ד מוחמד מסארווה

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות המיוחסות לו בכתב אישום מתוקן, עבירות לפי סעיפים 382(ב) לחוק העונשין, 452 לחוק העונשין, 192 לחוק העונשין, ו- 379 לחוק העונשין - תקיפת סתם (בן זוג), היזק לרכוש במזיד איומים ותקיפה סתם, וזאת על בסיס העובדות המפורטות בכתב האישום המתוקן המשקפות אירועים שאירעו בשני מועדים שונים.

לפי כתב האישום המתוקן, באירוע הראשון מתאריך 06.02.21 תקף הנאשם את אשתו והזיק במזיד לנכס עד שנחלץ לעזרת המתלוננת בנם הקטין. באירוע השני מתאריך 28.09.21, הנאשם הזיק במזיד לנכס, איים על אשתו ועל קרובי משפחתה שנחלצו לעזרתה ותקף אחד מהם.

הנאשם ביצע את העבירות לעיני ילדיו הקטנים, לאחר שצרף משקאות אלכוהוליים, הכל כמפורט בעובדות כתב האישום המתוקן.

הנאשם נעצר בתאריך 28.09.21 ועודנו נתון במעצר.

בדיון שהתקיים בפני בתאריך 09.12.21 הודה כאמור הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן, הורשע במיוחס לו ולבקשת ב"כ נדחו הטענות לעונש.

בפתח טיעוניה, ביקשה המאשימה לשלוח את הנאשם לקבלת תסקיר בעניינו מאת שירות המבחן, ב"כ הנאשם התנגד והבקשה נדחתה בהחלטה מנומקת.

המאשימה ביקשה במסגרת טיעוניה לעונש הטלת ענישה בדמות מאסר לתקופה ממושכת על מנת להרחיק את הנאשם מבני משפחתו, לצד ענישה מרתיעה שצופה פני עתיד ופיצוי.

ב"כ המאשימה טענה שעיקר החומרה במעשי הנאשם טמון בכך שביצע את העבירות לעיני ילדיהם הקטינים וכי אין המדובר במעידה חד פעמית כי אם בריבוי מועדים ועבירות. בנוסף, הנאשם לא תקף רק את אשתו אלא גם את קרוב משפחתה שנחלץ לעזרתה, כאשר כל חטאו הסתכם במתן עזרה למתלוננת - אשתו של הנאשם.

לעמדתה, מתחם העונש ההולם למעשי העבירות בהן הורשע הנאשם, ביחס לתקופת המאסר נע בין 16 חודשים לבין 24 חודשים וזאת, על אף שהפנתה לפסיקה שנעה בין מספר חודשי מאסר ועד ל-14 חודשי מאסר.

לאור עברו הנקי של הנאשם, נתבקש השתת עונש ברף התחתון של המתחם.

לטובת הנאשם העיד רב העיר אור עקיבא שסיפר כי מעולם לא ראה את המתלונן צועק או מקלל.

ההגנה הפנתה לחיסכון בזמן השיפוטי שנגרם כתוצאה מהודית הנאשם בכתב האישום המתוקן ולכך שמנע מהמתלוננים לבוא ולהעיד ולשחזר את האירועים.

עוד נטען שהנאשם לוקח אחריות מלאה על מעשיו ומתבייש בהם וכי הוא נעדר הרשעות קודמות. לכן, חשיפתו לנורמות עברייניות בכלא פוגעות בו שבעתיים ומקשות עליו.

בהתייחס לחומרת העבירות נטען שהמתלוננת לא נזקקה לטיפול רפואי ושהנזק שגרם, נגרם גם לו לאחר שהרס רכוש משותף.

לאחר שב"כ הנאשם הפנה לפסיקה רלוונטית, נתבקשה קביעת מתחם שיתחיל ממאסר קצר שניתן לבצעו בעבודות שירות ומיקום הנאשם ברף התחתון של המתחם.

הנאשם הביע חרטה על מעשיו וציין שקשה לו מאוד בכלא.

דין והכרעה

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו40

קביעת מתחם העונש ההולם

כתב האישום מספר על עבירות אלימות המופנית כלפי בני המשפחה, בתוך התא המשפחתי. האלימות אותה ספגה המתלוננת, פגעה בכבודה ובזכותה לביטחון ולהגנה, כך גם פגעה בשלמות גופה ובשלמות רכושה. כפי שנכתב ברע"פ 3719/21 פלוני נ' מדינת ישראל (07.06.21):

"זה לא מכבר, עמדתי על הפסול שבתופעת האלימות בתוך התא המשפחתי, ההרס שיכול להיגרם בעקבותיה, ובפרט הפגיעה בתחושת הביטחון של יושבי הבית, כבודם ושלמות גופם (רע"פ 538/21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.2.2021))."

וכן ברע"פ 2486/19 נאטור נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (11.4.2019):

"עבירות אלימות נגד בן זוג פוגעות בשלמות גופו של בן הזוג, בביטחונו, בכבודו ובשלמות חייו. יש לייחס לעבירות אלו חומרה יתירה, באשר ככלל הן מתרחשות בין כתלי הבית באופן הסמוי מן העין, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים בין בני הזוג, ולעיתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בן או בת הזוג". (ור' גם רע"פ 5227/20 אומר נ' מ"י (6/8/20))

למרבה הצער בית המשפט נחשף חדשות לבקרים כיצד ריב בין בני זוג עלול להסלים ולהוביל לתוצאות קשות יותר מאלה המפורטות בכתב האישום.

לעניין זה, אפנה לע"פ 2506/20 פלוני נ' מדינת ישראל (22.12.21):

"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הרבה הטמונה בעבירות אלימות בין בני זוג ועל הצורך בענישה מחמירה הנותנת ביטוי לסלידה מעבירות מעין אלו (וראו למשל: ע"פ 1568/14 דובגילנוק נ' מדינת ישראל, פסקה 13 [פורסם בנבו] (31.3.2015); ע"פ 3011/17 פרץ נ' מדינת ישראל, פסקה 14 [פורסם בנבו] (31.1.2019) (להלן: עניין פרץ); זאת, גם במקרים שבהם מדובר בבני זוג שנפרדו: ע"פ 4221/13 ואונו נ' מדינת ישראל, פסקה 12 [פורסם בנבו] (26.3.2015)). וכפי שנאמרו הדברים בעניין פרץ:

"שנת 2018, אשר הסתיימה לפני שבועות אחדים בקול זעקה מרה, לימדה כי ממשות הסכנה הנשקפת לנשים מאלימות במשפחה איננה נחלת העבר. במהלך שנה אחת בלבד נרצחו 26 נשים על ידי בני זוגן וקרוביהן - נתון מצמרר המשקף מציאות חברתית קשה עמה לא ניתן להשלים. בית משפט זה עמד, וחזר ועמד, על החשיבות העליונה של מיגור תופעת האלימות נגד נשים על ידי בני זוגן, בין השאר באמצעות ענישה מחמירה ובלתי מתפשרת. לפני למעלה מעשור ציין השופט אדמונד לוי ז"ל את הדברים הבאים:

חדשות לבקרים אנו מתבשרים על גבר נוסף שחבל בבת-זוגו, ולא מעטים הם המקרים שהתקיפות הסתיימו במותה של הקורבן. את הרוח הרעה הזו יש לעקור מן השורש, ומקום שהסברה וחינוך

לא עושים את שלהם, מצווה בית המשפט לתרום את תרומתו בדרך הענישה שינהיג (ע"פ 618/06 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (19.3.2007)).
[...] ואכן, השנים חולפות, נדמה לנו שאנו צועדים קדימה לעבר עולם מתקדם ושוויוני יותר, ואולם, לדאבון הלב, בתחום האלימות נגד נשים מצד בני זוגן וקרוביהן עולם כעוולתו נוהג. במצב דברים זה ענישה מחמירה נגד בני זוג אלימים הייתה ועודנה צורך השעה [...]." (פסקה 14).
דברים אלה נכתבו לפני כשלוש שנים, והם תקפים גם היום ביתר שאת."

בענייננו, על אף פוטנציאל הנזק שיכול היה להיגרם, אני סבור שהמתחם צריך להיות דומה לרע"פ 3077/16 שהוצג על ידי המאשימה, ושונה מזה שאותו ביקשה בפועל. בפסקי הדין שהובאו על ידי המאשימה בהם נקבעו מתחמים חמורים יותר, נסיבות העבירות היו חמורות יותר מנסיבות העבירות בהליך זה שלפני. אבהיר שגם אם מדובר בעבירות של אלימות בתוך המשפחה הרי שעדיין המנעד הוא רחב ויש לאבחן ולהתאים את רמת הענישה למקרה הקונקרטי על פי הנסיבות ככל שהדבר ניתן.

ברור שלא ניתן ללמוד ממתחם העונש של מי שלחובתו הרשעות קודמות רבות ומרחפים מעליו מאסרים מותנים לבין מי שנעדר עבר פלילי וזוהי הסתבכותו הראשונה. כך גם לא ניתן ללמוד ממתחם העונש של כתבי אישום המתארים נסיבות חמורות בהרבה.

בת"פ 53229-02-19 אליו הופניתי במסגרת טיעוני המאשימה, דובר אומנם במי שהורשע בעבירות של תקיפת סתם ואיומים, אולם, עסקינן בנאשם שתקף את אשתו בהיותה בהריון בחודש חמישי, איים עליה כשהייתה בחודש התשיעי ולאחר שהורחק ממנה, הפר הוראה חוקית ותקף אותה פעם נוספת בבטנה כאמור, בהיותה בחודש תשיעי להריונה. כל זאת, כשלאשם היו הרשעות קודמות בעבירות זהות, כך שברור שהענישה שנקבעה שם שונה מהמקרה הקונקרטי הנדון בפני.

באשר למדיניות הענישה הנוהגת, בפסיקה נקבע מנעד רחב של מתחם עונש הולם לעבירות בהן הורשע הנאשם וכל מקרה ומקרה נבחן לגופו על פי נסיבותיו.

ברע"פ 7660/19 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 21.11.19) - המבקש הורשע בעבירות איומים ותקיפה סתם לאחר שמיעת ראיות: איומים כלפי גרושתו וחברותיה ותקיפת בן זוג של אחת מהחברות, לאחר שלא הצליח ליצור קשר עם גרושתו, על מנת לתאם החזרת בתו הקטנה לרשותה. דובר באירוע יחיד, במבקש נעדר הרשעות קודמות, אשר נדון לשלושה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת הרשות לערער.

בעפ"ג (חי') 10803-06-14 פייבשנקו נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 7.7.14) - המערער הורשע בביצוע עבירות היזק בזדון ועבירה הגורמת חבלה של ממש- בת זוג. נקבע מתחם עונש הולם בין 3 חודשי מאסר בפועל ל-12 חודשי מאסר בפועל. הנאשם נדון ל-8 חודשי מאסר בפועל הגם שאינו בעל עבר פלילי.

ברע"פ 4265/15 **דדון נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.6.15) - המבקש הורשע בעבירות איומים ותקיפה סתם, נקבע מתחם ענישה הנע בין 3 חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 14 חודשי מאסר בפועל. נקבע כי העבירות בוצעו על רקע אירוע אלים קודם של הנאשם כלפי המתלונן, תקיפה הגורמת חבלה של ממש. הנאשם בעל עבר פלילי עשיר, נדון ל-4 חודשי מאסר בפועל בנוסף להפעלת מאסר על תנאי בן 4 חודשים אשר לגביו נקבע כי חודש אחד מתוכו ירוצה במצטבר.

בעפ"ג 33615-05-13 **ג' (אסיר) נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.7.13) - המערער הורשע בעבירות תקיפה סתם- בן זוג וכן עבירת איומים. דובר בנאשם בעל עבר פלילי עשיר בין היתר בתחום האלימות במשפחה, אשר לא הורתע מריצוי מאסרים קודמים ותנאי תלוי. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 8-20 חודשי מאסר בפועל.

במקרה זה שבפניי, עובדות כתב האישום המתוקן מתארות התנהגות מכוערת ואלימה של הנאשם אשר אולי לא גרמה לחבלות חמורות אך יש בהן די בכדי לפצוע את הנפש ואת הגוף.

הנאשם איים על אשתו פעם אחר פעם, תקף אותה, חבט בה, בעט בבטנה ומשך בשיערה ולא חדל ממעשיו גם בנוכחות ילדיהם. פעמיים נאלצה המתלוננת להימלט מפני הנאשם ולנעול עצמה, ופעמיים בעט הנאשם בדלת עד ששבר ציריה. פעמיים נחלץ בנו של הנאשם להגן על אמו ובפעם השניה התווסף אל הבן קרוב משפחה נוסף שנחלץ להגן על המתלוננת אך אלו לא הועילו וגם קרוב המשפחה הותקף.

נסיבותיו של מקרה זה מוביל לקביעה כי מתחם העונש ההולם למעשה עבירה זה, נע בין מאסר לתקופה קצרה, דרך מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד למאסר בפועל של 12 חודשים, לצד הטלת ענישה הצופה פני עתיד, קנס והתחייבות.

למתחם זה ר' כאמור רע"פ 3077/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (2.5.16) - המערער הורשע באירוע יחיד של תקיפת בת זוג לפי סעיפים 379 ו-382(ב)(1) לחוק העונשין ("דחף את המתלוננת לעבר המיטה, משך בשערה, סובב את גופה, וכופף את גופה לעבר הרצפה בעודו אוחז בצווארה"). בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין מאסר לתקופה קצרה שניתן לרצות בדרך של עבודות שירות לבין 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל. כנסיבה לחומרה נשקלה היעדר הבעת חרטה ולקולה היעדר הרשעות מהעת האחרונה ונתק בין המתלוננת והמבקש. נגזר על המבקש עונש מאסר בפועל בן 6 חודשים לריצוי מאחורי סורג ובריח. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות ערעור. בית המשפט העליון עמד על כך שמעשיו של המבקש ראויים לגינוי חריף ולענישה שתהלום את חומרם.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

טוענים בא כוח הנאשם והעד שהעיד לטובתו כי מדובר בזליגה רגעית שאיננה מאפיינת את הנאשם. אולם, כפי שתואר, מדובר בשני אירועים נפרדים שבהם למרות הימצאות ילדיו הקטינים במקום, הנאשם התנהל באופן אגרסיבי ונקט באלימות לאחר שצרך משקאות אלכוהוליים, לא חדל ממעשיו והמשיך לנהוג באלימות גם לאחר ניסיונם של קרובי המשפחה לעזור למתלוננת.

תיאור זה יש בו כדי ללמד על אופיו האלים של הנאשם.

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג."

בנסיבות אלה מצאתי גם לציין כי הנאשם לא ביקש הפנייתו לשירות המבחן ולא קיבל כל טיפול שיש בו כדי ללמד על חרטה כנה ושינוי דרכי חשיבתו.

מנגד, אזקוף לזכות הנאשם את העובדה שהודה בהזדמנות הראשונה, לקח אחריות על מעשיו, חסך זמן שיפוטי יקר ובעיקר שחסך את העדת המתלוננים. כמו כן, אזקוף לזכותו את העובדה שאין לחובתו הרשעות קודמות וזהו מעצרו הראשון.

כמו כן, מצאתי לנכון לתת משקל לכך שהנאשם נתון במעצר מזה כארבעה חודשים (115 ימים), כאשר ידוע כי תקופת המעצר קשה היא מתקופת מאסר.

בנוסף, מבלי להקל ראש בחומרת העבירות, לא נגרמו למתלוננת חבלות והיא לא נזקקה לטיפול רפואי. בשים לב לנתונים שפורטו, ולאור הישנות המקרים, מצאתי לנכון למקם את הנאשם באמצע המתחם אך לכיוון הרף התחתון ולהטיל על הנאשם תקופת מאסר קצרה, לצד ענישה הצופה פני עתיד וכן הטלת סנקציה כלכלית.

משכך ולאור כל האמור לעיל, אני מטיל בזאת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 6 חודשים. המעצר יחושב מיום המעצר 28/9/21.
2. מאסר על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה, לאחר שחרורו מריצוי תום מאסרו על עבירה מסוג אלימות גופנית שעונשה שנתיים מאסר ומעלה, על פי חוק העונשין התשל"ז - 1977 וירשע בה.
3. פיצוי המתלוננת בסך של 2,000 ₪ סכום הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד ולא יאוחר מיום 10/6/22 ויועבר לרשות המתלוננת ע"י מזכירות בית המשפט בהתאם לפרטים שימסרו באמצעות המאשימה.

4. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך של 3,000 ₪ לפיה יתחייב תוך 3 שנים, לאחר שחרורו מריצוי תום מאסרו בגין תיק זה, להימנע מלעבור על עבירה של אלימות במשפחה, שעושה שנתיים מאסר ומעלה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ח שבט תשפ"ב, 20 ינואר 2022, בנוכחות הצדדים.